

Història Contemporània universal III, l'Època dels Blocs

Codi: 100347

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Francisco José Veiga Rodríguez

Correu electrònic: Francesc.Veiga@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Josep Puigsech Farràs

Prerequisits

Són absolutament necessaris:

a) Coneixement de la Història Contemporània internacional abans de 1945.

b) Coneixements bàsics per llegir en anglès.

Objectius

L'objectiu principal és que l'estudiant conegui i compregui els esdeveniments que conformen el període de l'anomenada Guerra Freda, de manera que pugui extreure'n les claus per entendre l'època posterior. De fet, aquesta assignatura enllaça amb l'Història Actual. En aquest sentit, l'assignatura busca acostumar els estudiants a que raonin professionalment, com historiadors, trencant la separació entre el seu entorn quotidià i la percepció historiogràfica.

En concloure el curs, l'estudiant hauria de tenir un coneixement suficient de les causes que van portar a la Guerra Freda i l'especificitat d'aquest fenomen, així com les seves fases, períodes i protagonistes a escala mundial. També s'aborden, en la mesura del possible, els processos de descolonització, encara que necessitarien d'una assignatura específica. Altres assumptes abordats són: l'evolució econòmica i les transformacions socials en el món occidental i el bloc de l'Est, la transició econòmica i social de la URSS i la República Popular de la Xina, i els conflictes armats a l'entorn de la Guerra Freda.

En funció de el temps disponible s'abordaran assumptes específics com el terrorisme dels anys setanta, els anys de la rebel·lia juvenil en els seixanta, o els primers anys de la postguerra freda a partir de 1991.

Competències

- Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
3. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
4. Identificar les estructures socials, econòmiques i polítiques del món contemporani.
5. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
6. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Reconèixer els processos històrics que han donat lloc a la societat contemporània.
9. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
10. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
11. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
12. Utilitzar els mètodes de treball propis de la història contemporània.
13. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

Cada professor modularà els continguts de el programa en funció dels seus criteris específics, però sempre atenent-se a l'esquema general aquí especificat:

- 1.- Els orígens de la Guerra Freda des de la Segona Guerra Mundial. La consolidació dels blocs
- 2.- Fases de la Guerra Freda fins a 1956 a Europa i Àsia.
- 3.- Coexistència pacífica, descolonització i naixement del Tercer Món
- 3.- De la bipolaritat a la multipolaritat.
- 4.- Enfrontament final i desenllaç
- 5.- La Postguerra Freda i els arrels del Món Globalitzat

Metodologia

Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.

Assistència a sessions de seminari i tutoria dirigides pel professor.

Lectura comprensiva de textos.

Realització de treballs i comentaris analítics.

Presentacions i anàlisis orals.

Estudi personal.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	40	1,6	3, 4, 8, 9, 10, 12
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides per el professor	10	0,4	1, 3, 7, 9, 11, 13
Tipus: Supervisades			
Exercicis pautats d'aprenentatge	5	0,2	3, 4, 8, 12
Tutoríes	10	0,4	11
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	45	1,8	1, 3, 13
Lectura de textos. Redacció de treballs. Comentari de textos. Preparació de presentacions orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica	30	1,2	1, 3, 13

Avaluació

Normativa estàndard per curs normalitzat sense incidències de confinament i / o teledocència

D'acord amb el dictat en la Memòria de l'Grau, l'assignatura s'avaluarà contemplant als punts Següents:

- a) Exàmens Proves escrites (tant parcials com finals), amb nota acumulada que signifiqui fins a un 70% de total de la qualificació màxima;
- b) Treballs, ressenyes, resums, comentaris d'anàlisi de textos i altres documents (quadres estadístics, gràfics, mapes, imatges, etc.) i / o preparació de comentaris orals i intervencions de seminari, amb nota acumulada que signifiqui fins a un 20% de la qualificació màxima;
- c) Pràctiques. Exposicions i escrits en les sessions de seminaris de discussió i debat, amb nota acumulada que signifiqui fins a un 10% de la qualificació màxima;

En el seu conjunt, per a superar l'assignatura l'alumne ha d'obtenir la qualificació de 5 sobre 10. D'altra banda, cada professor podrà marcar, si ho creu útil, uns mínims a assolir en cada un dels ítems a), b) ic) aquí contemplats.

Això es tradueix en:

- Tres proves escrites (20 + 25 + 25 punts) espaiades al llarg de el curs. TOTAL: 70 punts
- Un treball escrit (20 punts)
- Pràctiques (10 punts)

TOTAL MÀXIM DEL CURS: 100 PUNTS; APROVAT: 50 PUNTS)

El sistema de puntuació serà acumulatiu, sense aplicar percentatges ni mitges.

S'efectuarà un examen final de reavaluació, en la data que fixi l'administració de centre, destinat als estudiants suspesos en les proves efectuades durant el curs. Per això, els estudiants s'han d'haver presentat a totes les proves que consten a la guia docent de l'assignatura de l'any en curs, i han d'haver APROVAT el mínim de proves estipulat pel professor (Dues proves)

Advertiments:

Només es reavaluen les activitats realitzades (exàmens o pràctiques). La reavaluació es farà a les dates oficials establertes per la Facultat. En cap cas, es podrà plantejar la reavaluació com un mitjà de millorar la

qualificació de l'alumnat que ja hagués aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació continuada. La nota màxima que es podrà obtenir a la reavaluació és de 5,0 (Aprovat)

El plagi de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) o còpia en l'examen, suposa un zero en la qualificació de l'exercici. En aquesta assignatura s'utilitza escàner de control de plagi

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professor establirà oportunament els mecanismes per fer-ho, de forma presencial o virtual.

No s'establirà cap mena d'examen especial individual, fora de les dates establertes per al comú dels estudiants. Qualsevol imponderable que pugui afectar un estudiant en concret, amb justificació degudament documentada, es resoldrà dins el marc de les dates i convocatòries fixades per a tots i amb l'arbitratge de la Comissió de Docència, si cal. No es concediran tractes de favor d'uns sobre altres en base a circumstàncies personals o professionals.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves teòriques escrites	40	4	0,16	3, 4, 5, 8, 10
Pràctiques	20	2	0,08	2, 3, 6, 7, 12, 13
Treballs i exercicis	40	4	0,16	1, 2, 5, 6, 9, 11, 12

Bibliografia

ANDERSON, Perry, *Imperium et Consilium. La política exterior norteamericana y sus teóricos*, Akal, Madrid, 2014.

BOUKARI-YABARA, Amzat, *Africa Unite! Une Histoire du Panafricanisme*, La Découverte, Paris, 2014.

BURLEIGH, Michael, *Pequeñas guerras, lugares remotos*, Taurus, Madrid, 2014.

CALVOCORESSI, Peter, *Historia política del mundo contemporáneo. De 1945 a nuestros días*, trad. Susana Sueiro Seone, Akal, Madrid, 1999.

CRANKSHAW, Edward, *The New Cold War, Moscow v. Pekín*, Penguin Books, 1963.

ESCALANTE GONZALBO, Fernando, *Neoliberalismo. Una historia económica, cultural e intelectual de nuestro mundo, de 1975 a hoy*, Turner, Madrid, 2016.

ESTEFANÍA, Joaquín, *Estos años bárbaros*, Galaxia Gutenberg, Barcelona, 2015

FONTANA, Josep, *Por el bien del imperio*, Eds. del Pasado y Presente, Barcelona, 2011

FULBROOK, Mary, *Europa desde 1945*, Crítica - Oxford University Press (Historia de Europa Oxford), Barcelona, 2002.

GADDIS, John Lewis, *La Guerra Fría*, trad. Catalina Martínez Muñoz, RBA, Barcelona, 2008.

HARVEY, David, *Breve historia del neoliberalismo*, trad. Ana Varela Mateos, Akal, Madrid, 2007.

HEFFER, Jean & LAUNAY, Michel, *La guerra fría, 1945-1972*, trad. Yago Barja de Quirog & Mar Llinares, Akal, Madrid, 1992.

HOBBSAWM, Eric J., *Historia del siglo XX, 1914-1991*, trad. Juan Faci, Jordi Ainaud y Carme Castells, Crítica, Barcelona, 2000.

JAMES, Leslie & LEAKE, Elisabeth (eds.), *Decolonization & Cold War. Negotiating Independence*, Bloomsbury, London, 2015.

- JIAN, Chen, *La China de Mao y la Guerra Fría*, Paidós, Barcelona, 2005.
- JUDT, Tony, *Posguerra. Una historiade Europa desde 1945*, Taurus, Madrid, 2006.
- KEPEL, Gilles, *La revancha deDios: Cristianos, judíos y musulmanes a la reconquista del mundo*, 2.^a ed., Anaya, Madrid, 1995.
- KHANA, Parag, *El segundo mundo. Imperios e influencia en el nuevo orden mundial*, Paidós, Barcelona, 2008.
- LAQUEUR, Walter, *Una historia del terrorismo*, Paidós Ibérica, Barcelona, 2003.
- LEFFLER, Melvyn P., *La guerra después de la guerra. Estados Unidos, la Unión Soviética y la Guerra Fría*, Crítica, Barcelona, 2008.
- LEFFLER, Melvyn P. & WESTAD, Odd A. (eds.), *The Cambrigde History of the Cold War*, 3 vols., Cambrigde University Press, Cambridge, 2010.
- LELLOUCHE, Pierre, *Le Nouveau Monde. De l'ordre de Yalta au désordre des nations*. Grasset, Paris, 1992.
- LOWE, Keith, *Continente salvaje. Europa después de la Segunda Guerra Mundial*, Galaxia Gutenberg, Madrid, 2012.
- MAMMARELLA, Giuseppe, *Historia de Europa contemporánea (1945-1990)*, trad. Juan Bignozzi, Barcelona, Ariel, 1990.
- MURILLO BONVEHÍ, David, *De Walmart a Al Qaeda. Una lectura interdisciplinar de la globalización*, Libros de Cabecera, Barcelona, 2015.
- NITZE, Paul H., *De Hiroshima a la Glasnost*, G.E.L.A., Buenos Aires, 1991.
- NOUSCHI, Marc, *Historia del siglo XX. Todos los mundos, el mundo*. Cátedra, Madrid, 1996.
- PALMER, R. & COLTON, J., *Historia contemporánea*, trad. Marcial Suárez, Madrid, Akal, 1980.
- PLOKHY, Serhii, *El último imperio. Los días finales de la Unión Soviética*, Turner, Madrid, 2015.
- POWASKI, Ronald E., *La guerra fría. Estados Unidos y la Unión Soviética, 1917-1991*. Crítica, Barcelona, 2000.
- PROCACCI, Giulano, *Historia general del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2001.
- VEIGA, Francisco; DA CAL, Enrique U.; DUARTE, Ángel, *La paz simulada. Una historia de la Guerra Fría*. Alianza Universidad, Madrid, 1997.
- VEIGA, Francisco, *El desequilibrio como orden. Una historia de la Posguerra Fría, 1990-2008*, Alianza, Madrid, 2009.
- WALKER, Martin, *The Cold War and the Making of Modern World*, Vintage, London, 1994.
- WASSERSTEIN, Bernard, *Barbarie y civilización. Una historia de la Europa de nuestro tiempo*, Ariel, Barcelona, 2010.
- WATSON, Peter, *Historia intelectual del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2006.
- ZUBOK, Vladislav M., *Un imperio fallido. La Unión Soviética durante la Guerra Fría*, Crítica, Barcelona, 2008.

Programari

*

